

Recensies

Stevige voorstellingen in innemend festival

THEATER KFDA

Lecture for Every One, lectuforeveryone.be,
noorderzon.nl, dekeuze.nl
When the Mountain Changed its Clothing, hollandfestival.nl
T/m 25/5 in Brussel, kfda.be

Enkele festivalvoorstellingen reizen later door naar Nederland.

Denkt u dat u meer of minder geld hebt dan ik? Denkt u dat u meer of dat u minder weet dan ik? Denkt u dat u sterker bent dan ik, of minder sterk? Het zijn zo een paar vragen die performancekunstenaar Sarah Vanhee haar publiek inslingert, die je toch op een antwoord doen zinnen. Weet ik meer dan zij? Denk ik dat ik meer weet dan zij?

Met haar *Lecture for Every One* opende de Belgische Vanhee (1980) vrijdag de facto het *Kunstenfestivalde-arts* (KFDA), dat Brussel in mei drie weken lang overspoelt en dat zich dit jaar manifesteert in een twintigtal theaters, kunstcentra en op allerlei onverwachte plaatsen in de stad. Een aantal voorstellingen zal later doorreizen naar Nederland, zoals de performance van Vanhee, die in augustus in het Groninger *Noorderzonfestival* staat en vervolgens in *De Keuze* van de Rotterdamse Schouwburg. Hoe dat er op die plekken zal uitzien, is dan een grote verrassing, want Vanhees verhaal is bepaald locatiegebonden.

Vrijdag laat ze in een warm zaaltje boven in de Beursschouwburg – ook nu weer festivalcentrum – zien wat het plan is voor de Belgische hoofdstad. Op liefst veertig locaties zal ze opduiken als *uninvited guest*. Doodernstig presenteert ze een diashow van verschillende, veelal ongeïnspireerde ruimtes: een vergaderzaal van de gemeenteraad van Molenbeek, een kamer in het centraal gelegen Dominican Hotel, waar een 'salesmeeting' is gepland, een zaaltje in het KBC-gebouw, een klaslokaal van een avondschool, een herensociëteit, de St-Rochuskerk waar ze vlak na de heilige communie binnen zal vallen.

Om wat te doen? Om al die nietsver-

Het performanceproject van Mette Edvardsen. Foto Silvano Magnone

moedende (per keer zal er maar eenje op de hoogte zijn) mensen daar te vergasten op haar *Lecture for Every One*, een tekst in het Nederlands, Engels of Frans (in dat geval vertolkt door collega Mylène Lauzon) die het publiek enigszins verbouwereerd zal achterlaten.

Een relaas van een kwartiertje waarin de kunstenaar de toeschouwers ongevraagd deelgenoot zal maken van een aantal overdenkingen, observaties, een enkele anekdote, een steekwoord – stof tot nadenken, die de mens op een ander been zet, kort uit de dagelijkse routine rukt en hem zich misschien even zal doen realiseren dat er meer is dan alleen maar dat. Hoe een en ander loopt, is dan van dag tot dag te volgen op een speciale website.

Na dit opmerkelijke begin werd het openingsweekende opgeluisterd door twee stevige voorstellingen: de wereldpremière van *Partita 2 – sei solo*, een eerste samenwerking tussen Anne Teresa De Keersmaeker en Boris Charmatz, in een dans die vertrekt vanuit *Partita No. 2* voor viol van Johann Sebastian Bach, uitgevoerd door muzikante Amandine Beyer.

Zaterdag kwam daar de jongste creatie van Heiner Goebbels bij (in juni in het Holland Festival in Amsterdam): de muziektheatervoorstelling *When the Mountain Changed its*

Clothing waarin een vijftendertigkopig Sloveens meisjeskoor haar nerveerde opwachting maakt.

Minder groot misschien, maar o zo innemend, is ten slotte het performanceproject van Mette Edvardsen: een bibliotheek van levende boeken. Voor het KFDA is een en ander gesitueerd in de centraal gelegen Koninklijke Bibliotheek. De bezoeker meldt zich en krijgt een boek toegewezen, soms kan-ie kiezen tussen twee. Mijn boek is tenger, gekleed in een blauw jackje en spijkerbroek. Ze stelt zich voor als *Zeepeij*, de roman van Charlotte Mutsaers uit 1999, en loopt de zonnige binnentuin in, waar ze een half uur lang met zachte stem toegewijd en uiterst secuur het boek zal 'zeggen'. Ik mag 'terugbladeren' als het te snel gaat, zegt ze, of een stukje 'herlezen' desgewenst. En dan sta je weer buiten, als betoverd.

Time Has Fallen Asleep in the Afternoon Sunshine, zoals het heet, is een uitdijend project van een groeiende groep mensen die zich erop toeleggen een lievelingsboek uit het hoofd te leren. Op dit moment zijn er dertig boekpersonen in zeven talen; de deelnemers leren in bibliotheken, boekhandels of cafés, klaar om door wie dan ook te worden gelezen. Wie deze maand Brussel aandoet, móét echt even de KB inschieten.

Karin Veraart

KLASSIEK ***

VAN ROSSUM

Giacometti-cyclus door het Ives Ensemble.
Amsterdam, Muziekgebouw aan 't IJ, 2/5.

Het onbevangen waarnemen verandert geleidelijk in irritatie.

Krassende violen, een fluisterende tuba, luidsprekers waaruit het geluid van windvlagen de zaal in stroomt. Piet-Jan van Rossum, de stilste componist van Nederland, presenteert zijn *Giacometti-cyclus*, een vijfdelige studie

waaraan hij vijftien jaar heeft gewerkt.

In het Muziekgebouw aan 't IJ zitten midden in de zaal de musici van het Ives Ensemble, in een vierkant daaromheen het schaarse publiek. Net als de beeldhouwer en schilder zoekt Van Rossum het in de beperking. Zijn materiaal bestaat uit een paar eenvoudige akkoorden, gegoten in kalme gestes die in de loop van de avond maar een enkele keer dreigen vlam te vatten en dan onmiddellijk worden gedempt door ruisjes uit de luidsprekers. Die ontwikkelen zich in de loop van de studie van bescheiden windvlagen tot stoorgeluiden van een ouderwetse radio.

Luisteren naar het werk van Van Rossum is een veeleisende klus. Je

speurt naar veranderingen in het monotone snerpen van een viool, in de rustige pendelbeweging van de piano. Die vind je in een net iets anders gestemde tweede piano, in een lage fluitpartij, in een speeldooze, in de tuba die door het onwaarschijnlijk milde spel van Ries Schellekens prachtig mengt met de strijkers van het Ives Ensemble. Het zijn minieme fluctuaties in een avond waarop onbevangen waarnemen geleidelijk verandert in irritatie.

Kennelijk is er een minimum aan prikkels nodig om een hele avond bij de les te blijven. Piet-Jan van Rossum blijft daar in zijn *Giacometti-cyclus* veronder.

Biëlla Luttmmer